

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 117.

ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАїнської СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 117.

РІК IV.

Ч 50. СЕРЕДА

18.

ГРУДНЯ. 1912.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 18, 1912

No. 50. VOL. IV.

Хто пришле щорічну нову або відновить стару передплату на „Роб. Народ“ в сумі 2 долари, той дістане великий робітничий календар на 1913 рік даром. — Користайте з нагоди, — бо календарів мало. Календарі будемо давати тільки до 25 грудня.

Дня 28 грудня відбулись в галі на 213 Jarvis Ave, річні загальні збори спілки робочого народу. Дирекція спілки просить всіх шейрвудів прийти на сей день до Вінніпегу. Кому не можливо прийти, хай листовно пришле свої бажання, котрі відносять ся до спілки і газети „Робочого Народу“. Рівнож просить ся всіх шейрвудів прислати свої теперішні адреси.

Дирекція В. С. Р. Н.

ВСЯЧИНА.

Вибори в Вінніпегу вже скінчились. Робітники як не мали в Мійській Раді свого представителя так і не мають сего року. З варди 5-ої виїхав алдерменом живдівський націоналіст Скалтер. Т. Риг дістав 380 голосів; в варді 4 т. Гуп дістав 855 голосів а його противник 963. Коли порівнати мінувші вибори з сегорічними то робітничі кандидати здобули велике число нових

голосів і можна бути певним, що слідуєчого року пройде бодай один робітничий кандидат до Мійської Ради Вінніпегу.

Тот пан від „Хати“, що вичислював чуда світа чи Вінніпегу, забув додати ще й осьме чудо „Commercial House“ де 70 центові годинники продавались по сім долларів, або брались по сім долларів і нічого не давалось. Чи се не чудо також?

Як довідуємось з листа, котрий надіслав т. Головацький, капіталісти в Севт Поркспайн старають ся оскаржити провідників страйку о якесь злочинство. Розпочали вже свою „роботу“ від т. Головацького. Тому треба, щоб хтось із страйкарів або т. Головацький подав сю справу обширніше в „Р.Н.“ Сей страйк може закінчитись так, як закінчив ся страйк в Лоренс, де капіталістичні гієни передержали в арешті близько рік цілком невинних людей. В „свобідній“ Америці все можливе.

Страйкарі в Севт Поркспайн повинні напружити всі свої сили, щоб не піддатись своїм гнобителям, а страйк

мусить закінчитись в користь робітників.

В Ст. Луїс засудив суд одного чоловіка на 6 літ в'язниці за те, що з розмиєлом забив kota. І такий то в Америці суд. Коли підчас страйку або яких зібрань, поліція мордує, убиває робітників, то се нічого страшного; а убил kota, але капіталістичного, дістанеш 6 літ криміналу. Нема що говорити „свобода і справедливість“ в Америці дішла вже до зеніту.

В Будапешті відбули ся бурливі маніфестації соціалістів проти війни. Коли вони крикнули „хай живе республіка“, поліція стала стріляти. Маніфестанти відповили камінєм. Богато осіб ранено а 86 арештовано.

Палата послів в конгресі Злуч. Держав, ухвалила більшістю голосів, аби викинути посла Бизлана, котрий дістав ся в конгрес чотирь виборче підкупокго.

Воздухоплавання чимраз удосконалюєть ся, але за те тільки більше воєнно-польовців. Коли в 1911 році згинуло 77 людей, то сего року згинуло вже 95.

На днях затонив ся італійський корабель через аударенє ся з другим кораблем. Згинуло разом 25 осіб.

В Нью-Йорку арештовано якогось Германа Стейнберга, котрий мав сказати, що хоче убити Вилсона, ново-вибраного президента. При Стейнбергу найдено набитий револьвер. Сей хотів йти слідом Шранка.

Деякі заграничні часописи говорять, що австрійське правительство кожної хвилі готове з розпочати війну з Сербією. Австрія змобілізувала тепер далеко

більше війська, чим в 1909 році то підчас анексії Босні і Герцеговіни грозила Австрії війна з Туреччиною, Сербією і Росією.

Пітл Росел, член палати лордів в Англії, вступив до соціалістичної партії. Він говорить, що жадає соціалістів з цілком слухні і що тільки соціалісти можуть запровадити потрібні реформи. Між лордами повстало велике забуренє.

В Англії застрайкувало на днях 3000 машиністів. На страйк вийшли тому, що жолієничий заряд скривдив одного юнійшого машиніста. О solidarність!

З початком грудня відбулись вибори до мійської ради в Рамі. Всі кандидати, що вибрані на уряді, є анти-клерикали. З католиків не виїхав ані один кандидат.

В Галич арештовано перед кількома днями капітана Лебичака за те, що займає ся шпигунством в користь російського царату. За це йому треба відсидіти в в'язниці на Буковині Василя Сиротюка, студента богословія.

В Гейзелтон, Па. вийшло на страйк поверх 3,000 майнерів. Вони домагають ся більшої платні.

Робітники, що були задіяні на лінії Сі-пі-ар і вийшли перед двома місяцями на страйк, виграла тепер те, чого домагались. Компанія мусить підвешити робітникам платню, бо так рішив суд.

В Атланта Дж. повішено 14 грудня трох людей.

Трачені люди в Злучених Державах відбувають на велику скалю. А хто винен що є люди допустились якогось там злочину? Корінь всего такить в сучасній капіталістичній системі.

Польський піп в Міннеаполіс, Генрик Яджевскі, оскаржений з своїм парохіянином Дудеком проти шесті і дев'ятої заповіді. Ксьондз Яджевскі через довгий час залицяв ся до жінки Дудека; в посліднім тижні жінка Дудека не бажаючи дальше стягати на свого чоловіка ганьбу через любов з „огомосцюном“ — важила трутня, але случайно вдалось вратувати її життя. — Тепер вона приходить до здоров'я і говорить цілу правду через що хотіла поповнити сямовбійство.

Се також одна із многих цвітків попівської моралі.

Дня 16 с. м. розпочали

ся в Лондоні марові укладе балканських держав. Балканські делегати жадають від Туреччини аби міста Скутарі, Яніна і Адріанополь піддали ся і зістали прилучені до балканських держав. Туреччина малаби задержати собі тільки найближші околиці Константинополя до Чатаї. Решта провінцій має бути поділена між поодинокі балканські держави з винятком Альбанії, котра лишить ся незалежним краєм. Острови на М'орю Егейським мають дістатись Греції разом з островом Родес і Кретою. Туреччина має також заплатити воєнне відшкодованє і винагородженє за годованє турецьких жовірів, що попались в тюрму.

В заміну за такі уступства, балканські держави згодились на амнестію всіх Турків, що живуть на Балкан, вернулиби жовірів, що попались в полон та призналиби духову власть султана над народом могометанського визнація.

Турецькі делегати ані думали о подібних уступствах. Після них, то міста Скутарі, Яніна і Адріанополь мусять лишитись при Туреччині. Туреччина уступить тільки ті околиці, котрі балканські держави вже здобули.

Позаяк Туреччина сподієть ся попертя Австрії, Німеччини і Італії, тому не хоче згодитись на більші уступства.

Один із балканських делегатів заявив, що если Туреччина не хоче згодитись на подиктовані їй тепер условія мира, то вкоротці стріне Болгарів і Греків в брамі Константинополя і тоді під грозою армат, згодить ся на тяжші условія.

Бувший міністер війни Франції зазначив, що число утікачів в цілій армії виносить один процент. Знова з рекрутів на кожних 37, втікає один від війська.

З причини італійсько-турецької війни, як також приготівленя до балканської, вироб оружія в фабриках Крупа зріс страшенно. Фабриканти мали великий зарібок. В послідних днях замкнено річні рахунки і чистого доходу лишилось поверх всім мільонів долларів. Кільки то видано гроша на мордованє народів.

До пристани Буенос Айрес прибув перед кількома днями корабель „Ля-

вра“. Коли стали корабель виладувати, найдено пересподівано в товарнім відділі двох молодих хлопців, заморених майже на смерть з голоду. Их привезено до свідомости і покрито булоном а тоді хлопці оповіли, звідки на споді корабля взяли ся. Сховали ся між паками товарів між Гамбурзі, щоб тим способом безплатно дістатись до полудневої Америки. В часі 25 днєвної подорожи перебули страшні голодові муки. Через перші три дні живили ся тим, що взяли з собою. Пізніше жили лише цукром і пивом, бо з тих продуктів складав ся набір корабля. Обоє хлопців відставлено до шпиталя.

ПОСЛІДНІ ВІСТІ З ГАЛИЧИНИ.

Доюкола Кракова зміцнюють форти днем і ночью. Інженери зажадали від кількох пограничних мешканців опущеня домів. Коло фортив повитиноно всі дерева і корчі а на їх місцє заложено колючастий дрот.

В Кракові звільнено двох саських офіцирів. Се зайнтересувало всіх мешканців.

Також і між військом не гаразд. В військовім потязі, що їхав з Чех до Кракова, вибух між драгонами бунт. Вони відмовились йти на війну. Офіцири ужили до них зброї а в Кракові відіслали їх в числі 24 до гарнізону.

Спразовданє корпусів до міністерства війни виказує, що до нині змобілізовано в Австрії 180,000 війська а першого покликаня резерви. З його 60 тисяч вислано над границю коло Сербії, а решта лишилась в Галичині.

Коло пороховні в Грацу, появилсь трох людей, котрі хотіли висадити порохівню в воздух, але варта відігнала їх стрілами.

Ходять в'єсти, що цїсар Франц Йосиф в найблизших днях хоче зложити корону в руки Францішка Фердинанда. За причину абдикації має ся подати старі літа цїсаря.

Хто хоче допомогти соціал-демократичному видавничому рухови, хай заперунєрє слідуєчі старокраєву часопись:

„ВПЕРЕД“
орган соц.-дем. партії в Галичині, що виходить щотижня і коштує 2 долари на рік. Адрес редакції: „ВПЕРЕД“ ул Жуліньського ч.10 (Львів) LEMBERG AUSTRIA.

Краяни.

Всі люди що від нас купували шіфкарти минувших років вам скажуть що від нас найліпше і найбезпечніше їхати; — Ми просимо всіх людей що мають їхати до Краю сеї осені щоби зайшли до нас або написали по всі інформації за шіфкарту.

Шіфкарта з Вінніпегу до Краю тепер коштує \$70.65.

Ми маємо великий запас старокраєвих грошей і виміняєм всім людям котрі у нас куплять шіфкарти. Люди котрі не хочуть з собою нести гроші можуть у нас післати так що там сами відберуть рівні гроші, почта і зміниє коштує 2 центи від долара.

Ми також спроваджуємо люди з Краю до Канади.

Офіс отворений щодня від 9 до 7, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.

ALLOWAY & CHAMPION

БАНКЕРИ І КОРАБЕЛЬНІ АГЕНТИ.

C.GENIK, УПРАВИТЕЛЬ ЗАГРАНИЧНОГО ВІДДІЛУ.

667 Main St.

Winnipeg, Man

РОБОЧИЙ НАРОД

орган української соціал-демократії в Канаді.
Виходить щотижня.
в Вінніпегу, Ман. [Канада], під ч. 144 Higgins Ave.
Відвічальний редактор Ів. Навізовський.
Передплата виносить \$2.00 на рік, за границю так само
Управитель В. Н. Колісник.

"ROBOTCHYJ NAROD" (THE WORKING PEOPLE).

THE OFFICIAL ORGAN OF THE
UKRAINIAN SOCIAL DEMOCRATIC FEDERATION.
(Affiliated with the S. D. Party of Canada).
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published weekly by
THE "ROBOTCHYJ NAROD" ASSOCIATION
at 144 Higgins Ave., Winnipeg, Man.
J. NAWIZOWSKY, EDITOR, - W. N. KOLISNYK MANAGER
Subscription \$2.00 a year.

Address: Адресуйте:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3542 (Sta. B.) Winnipeg, Man. Can

35 мільйонів данини.

Консерватисти хотять дати англійському уряду 35 мільйонів доларів на будову 3 воєнних кораблів.

„А що то не обходиться?" — говорять деякі півго-
ловки. „Хай дають, то не з моєї кишені!"

Нас не обходить? Ану, пригляньмося ближче сему!

В Канаді є около 7 мільйонів людей; між ними є жінки, мушчини і діти. Отже на кожну душу припадає мало не по 7 доларів сеї „татарської данини". Та в дійсності тигар сей ляже тільки на робітника та фермера і прийдешь кождому з них дати найменши по 30 доларів. Тому памятайте, що з ваших мізерних зарібків вгнзуть ще по 30 доларів. Се відруть з вас ті гроші, котрі якраз не-ретрималиб вас не голодними бодай одні місяць.

Представники англійської буржуазії в лондонськім парламенті похвалили „Канаду" за „патріотичний вчинок" і чомуж би ні?

А чи Борден з горетською дерунцею „Канада"? — Яка ганьба! А ми ж хто — канадійська худоба?

Ми доріг в Канаді не знаємо, ми жеlezницю потребуємо, ми топилимо в мочарах, а консерватисти на чолі з Борденом викидають 35,000,000 доларів на заванки, на неопотрібні кораблі і то не для Канади а дарують старій Англії!!!

Чи се не зрада краю, чи се не поличник нам в лице, робітничій Канаді?!

Англійським старокраєвим капіталістам треба побити капіталістів німецьких, бо вони перешидажають одні другим в торговлі на морю, — а щож нас се обходить? Тому ми маємо виривати з своїх печінок 35,000,000 доларів на кораблі? — Ні, ніколи в світі!

Коли в осени їздив Борден до старої Англії і приобіцав там єї мільйони, то за те тамонші капіталісти витали його як бога — а тепер коли повернув до Канади, хоче сповнити свої обіцянки. Такого демагогства не стерпілаб навіть Росія, — а тут в нас в Канаді і таке можливе!

Консерватисти під небеса виславлюють свого Борденюса, бо їм треба помочи старої Англії і супроти Злучених Держав. Знова Англія горесть ся до Канади, аби мати чим лякати Злучені Держави, щоб єї переупекали на легоньких услівях через панамський канал англійські кораблі. І треба єї сподіватись, що зза того каналу таки повернуть ся собаки, та не своїми, а нашими зубами.

Цілий світ мов здурів збробіть ся, а буржуазія пхає тільки робітників на зарізі! Віини жадають пувати людозерці!

Але пролетаріат цілого світа грізно відповідає: „Згода! не хочу битись! коли хочете, бийтесь самі, — для нас всі люди, всі народи брати!"

Отже покажімо робітникам, що Канада не Борден, а ми, народ!

Тому на мітінги товариші! До протесту! Долів зброзі!

По фармах і майнах, по фабриках і кемах скрізь робіть мітінги і пишій Борденови в Оттаву:

„Не смій вжити ані цента канадійських грошей на англійську маринарку! Робоча Канада не хоче того! Ми хочемо згоди на цілм світі, проч з віинною та вбійствами!"

Розпочинайте найзавзятіший протестаційний рух! На мітінги! На мітінги!

Увага про страйк в Савт Поркюпайн.

В Савт Поркюпайн сотка капіталістичних посіпаків здуцаєсь над тисячами пролетарів: ба їх, стріляє, арештує. Робить насильства, котрі йдуть супроти канадійської конституції. Та що се обходять капіталістичний

уряд? Хіба конституція для рабів, для невільників?

І скільки то еял, гроша і крови тратить рік-річно юнія на страйки в Канаді! О що тут ходять? — О більший зарібок, о те, щоб капіталісти не вривали платні робітничкови.

Та на се має бути тепер вже иньша медицина: з а-галійний канадійський страйк усіх найголовніших фабрик майнів та жеlezниць в один день, в одну годину. Має бути страйк політичний з жаданєм від парламенту установлени мінімальної плати і 8 чи 6 годинного робочого дня, як се зробили майнери старої Англії пару місяців тому назад.

Тільки свідомості!

Свідомі того, де йдемо і що робимо, будемо сміючись гратись з капіталістами як кітка з мишею.

Страйк в С. Поркюпайн це раз покаже з усією яскавостію, що стара тактика юнії боротись, боротись поодинок фахами, вже тепер нічого не варта.

В Савт Поркюпайн гвалтують людей, братів наших, а ціла робоча Канада мовчки дивить ся на се, мов те її не тикає!

Нині гвалти в С. Поркюпайн, а завтра капітал пу-стять з вас кров в Сідней, а позавтра в Колмен або Нанаймо.

Як на вбійства російських робітників на Лені цілий російський пролетаріат відновив страйком, так і на пролітє нашой крови в С. Поркюпайн, робоча Канада має запротегустувати! Сею іммагна наша свідомість, сею іммагна мораль пролетаріату!

До укр. пролетаріату в Зл. Державах.

„Ще свидуть скорострільні армати на балканськім півострові, від котрих летять в воздух людські тіла, ще тече кровця з молодого цвєту найгарніших людей, ще тягавоті кіньські копита людські чашки та утросу мішаючи їх з піском, аще соювні війська нападають на чоловіка як екажені звівіри, подрівлюють собі взаїмно серця, вимордують діти, жінки та старці, палять села та міста а в шпиталях копають ранні. Коло Константинополя розширилась холєра. По ровях лежать коні, по дорогах лежать людські трупи; в послїдніх днях обчисляють їх на 5,000. Сотки тисяч лягло у тії війні тільки задля пєячої вірности царів і капіталістєв. Полишились жінки вдовами а дітя сиротами без батьків. Край зруйнований, все як мертве.

З сею балканською тробо старать ся скорметати ріжні європейські держави, як

пљугавий російський царат, царат, котрий вимордував на шибеницях найкрасіших синів Росії, котрий загнав у тюрми на Сибір тисячі борців за колю, царат, котрий знищив Україну, Польщу і Фінляндію.

Си протестувка розшматувала Персию, хоче облізати тепер кістку її з балканських земель;

і італійський пєс, котрий напав на Туреччину, здавив її шибеницею та багнетами, вишкірив зуби на Балкан;

а австро-угорський жандарм, під котрим найбільш нужди голоду, жандарм, з під котрого тисячі народа утїкає рік-річно за море шукати жити, жандарм, котрий зніє в Хорватії свободу народів а поставив шибеницю, котрий нищить славянські народи, — тепер за намовою аграріів хоче вмашерувати до Санджаку, до котрого не має права, бо в 1908 р. зрєкла ся Австрія Санджаку і вицофала своє військо. Се булоб чисте безголове, щоб нині вона здобувала його знова кровю хлопів і робітників, котрі задала собачої вірности цєсаря, малиб покласти там свої голови. Цілий Санджак не варт є кости одного австрійського робітника.

І в такій хвзлі український еміграційний пролетаріат в Злучених Державах, муєть піднести свій голос і на випадок віини сказати Австрії своє слово:

руки проч від Балканів. З огляду на се, що Австрія поклікала до 24 годин резервістів, обсадила границі Сербії і Росії військом, довкола Львова, Перемішля і Кракова ставить форти, копає вочі ями, під жеlezничі мости підставила динаміт, поарештувала сербських купців, а крім сею телеграфічно поклікала своїх американських резервістів, — се означає, що віинна висить народам над головою.

Потяги переповнені військом а всім газетам заборо-нено писати про рух віини. Над Вислою коло Хохні і поміж Воростов а Веремінков висадив хтось жеlezничі мости в воздух, а нарід перестрашений тікає з сіл до міст.

З огляду на се, Центральний Заряд Фед. Укр. Соц.-Дем. партії Канади звиває свої відділи в Канаді і цілий український пролетаріат в Злучених Державах Амери-ки, скликувати в тії справи демонстраційні віча і пред-кладати під дискусію і ухвали революційю видачу Е. К. У. С. Д. П. Галичини, котра була надрукowana в 46 ч. „Робочого Народу".

Український мужик і робітник з Галичини і ро-сійської України не буде взаїмно мордуватись, а звернуть свою зброю проти царату Росії і Габсбургів Австрії, подадять свою руку революційному пролета-

ріятові цілої Росії, звалять царські та цєсарські трони і корони долів, а на їх руїнах виставлять свій червоний прапор революції.

Монтреал, 14 грудня 1912
Центр. Заряд Фед. Укр. Соц. Дем. Партії Канади.

Житє канадійських фермерів.

Дуже багато розписують ся ріжні часописи про жи-тє канадійських фермерів. Одні фермери, що дописують до тих газет вихвалюють фермерське житє аж під небеса, мовляв, фермер жие собі як в бога за дверми, нікому не стоить в ласку, самий є собі паном, самий босом і самий робітником. Другі знова нарікають на те житє, на ті всі фермерські „гаразди".

Заходить отже питає, чому одні хвалять а другі га-нять його, хто прав, а хто ні?

Тому а постараєсь розказати про те житє так, як се відчув я на своїх власних плєчах, самий на собі.

Неодин з вас читав або чув від своїх родичів, що колись давніше була в нас панщина, що наші діди та прадіди були невільниками, брали панські буки, сиділи за якубудь марницю по панських арештах і т. п. Коротко кажучи, пани забрали від наших предків всю землю, поділили її на шматки, пороздавали з того по маленькому кусочкови людям, а величезні лани позадержували для себе. За ті малі кусочки, що подавали людям, казали робити собі по 2 або 3 дні в тижді. Хто від сею відмовив ся, — був караний так, як панови захотїлось, хотїя би навіть і смертю. Се була стара панщина. Але по-заяк часи змінюють ся, так змінилась і стара панщина.

Настав новий порядок на світі а з ним нова, мо-дерна панщина. Всі права оброблені в більш делікатний спосіб лишились в руках панів.

І ся „нова" панщина випхнула вже нас з родинно-го гнізда далеко в чужі сторони в „вільну" країну Ка-наду, о котрій говорили нам, що тут нема панщини а права рівні для всіх. Та не так воно є, як ми сподівали ся та як нам говорено. Тут справді нема панщини, бо не дають буками, але нема і тої обіцваной свободи, тої рівности прав. Права тут рівні тільки на папери. Та бо-гато наших людей не адає собі з сею жалдої справи. Вони вдоволяють ся, бо кажуть, що більше заробляють чим в старім краю. Колиж ви порівнуєте канадійські зарібки з старокраєвими, так чому рівночасно не порівну-єте й канадійські роходи з старокраєвими? А чи по-рівнювали ви кілько вас коштували господарські снаряди в старім краю, а кілько коштують тут? Коли ви обчи-слите все докладно і порівнаєте його з старокраєвим, то переконаєтесь, що господар, котрий мав 10 моргів поля в краю, жив вигідніше, чим тут на 130 моргах. Лишим і те. Говорять аще декотрі, що там було їм тісно а тут мають місця подостатком. Се правда що тут має вже на чім робити, але при тім має нагоду, й нічого не мати.

Та не думайте товариші фермери, що канадійські пани з милосердія забрали вас сюди, аби тут було вам добре жити, бо там в старім краю було вам тісно. Ой ні! Вони не з милосердія кличуть нас до Канади, а мають вони перед собою свій власний інтерес. Нашими мозо-лями вони хотять забезпечити панованє не тільки собі, але й своїм дітм, вдукам і правнукам. Значить, вирва-лисьмо ся з під визиску одних а прийшли під других.

Пригляньмо ся як приїдять наші імігранти, та що стрічають вони на першім кроці свого прибуття. А ось, приходить до імігранта панський (капіталістичний) наймит і питає чо́го він хоче, чи йти на фарму, чи бути мійським робітником. Колиж хоче він фарми, так за-провадять його на місце і дають йому право вибору ко-тру фарму хоче, мочару, каміна, чи ліс; колиж імігрант бачучи великий простір красної землі і забжає з сею взяти собі фарму, — то сей „містер" відповідає, що се не можливо, бо то земля компанійна, значить панська. Тоді бідняга, стисне плєчи,м, вздохне єдорово не знати до кого, і щоб відразу не гинути з голоду, бере каміна, мочару, або ліс і тепер розпочинає своє „пано-ванє".

Лісове фермерство.

Пригляньмо ся тепер як живєєсь лісовим фермерам що вони роблять?

Вони поїдали на фарму без цента, бо біднягами ви-їхали з краю і коли був який цент, так стратили його на подорож. Зачапає фермер господарку. Насамперед будє яку-таку хатину, —буду, щоб було де скрити від дощу та вітру жінку і діти, а самий бере мішок на плєчі і машерує сотки миль за роботою. Жінка з дітми не має ані кусочка хлєба, мляє з голоду та визирає, коли поверне чоловік щоб купив їм їсти. А чоловік? — Він ще ходить блукає за роботою.

(Дальше буде).

Сем Демчук.

Гроза ві

з Сербією і Рос- пей

Коли читати будеться рядки, — наші хлопці бітванки може вже поз-люють своїми тілами віини...

Ми, Галичани і Буковинці, живемо в передодні ве-віини, якої мара зап-над цілою Европою.

Австрія готовить єї війни з Сербією і Росією, Австрія готова станула про-ти Сербії. Австрія прийти в поміч Німеч-ти Італія, а за Росією Франція і Англія.

Всі ті держави вже ма-ають свої війська.

Австро угорська дер-поклікала сими днями військо резервістів з єського, перемиського і ківського корпусу, ас-рованих в роках 1911.

Всі галицькі і ідуть на границю росій-Каваларія і артилерія шила рівнож в поле.

Галицьких корпусів є лзовані і інші ко-Мадярські війська об-ли Карпати, а багато ська стигнемо на гр-Сербії.

Можна уявити собі ку родин, які висп-своих мужів, батьків і на віину! Всім тим ро-ділою виселено г-цілковита руїна.

Довкола Львова, Пе-шля і інших міст в-копає рови, ставит-ронні вали, будує-Всі головніші мости ставлені військом, я-реже їх. Під мости, д-жеlezні дороги закл-міни.

Каси переживають Люди витягають сво-ности, скупувають на тяжкі часи, деякі втїкають в гори або націю, а знова з сіл-ють до міст.

Не обійшлоє і без-хів. В кількох містах тували ся резервіст-хочуть йти на віину, арештовано. Кажу-деяких розстріляно, можна нічого довід-Всі єї сподівались мобілізації десь в с-Росія змобілізує-свої корпуси на по-Військо російське е-тове до віини.

Також Німеччина Франція і Англія м-ють деякі свої кор-єйлають їх на грани-Одні відді-ського військо-був до Опави-рау), звідки має йти-ське — і дивно, що-пер, ще перед вибу-ни, Австрія так яр-гуєть ся приятель-меччини.

Румунія також свої військо. До-щувєть ся і Австрія

До відома від

Згідно з заявою „Р.Н." — Центра-ряд Ф.У.С.Д. при-

Гроза війни Австрії з Сербією і Росією та небезпека європейської війни.

Коли читати будете ці рядки, — наші хлопці і робітники може вже позастежують своїми тілами поля війни...

Ми, Галичани і Буковинці живемо в передодні великої війни, якої мара зависла над цілою Європою.

Австрія готується до війни з Сербією і Росією, яка отверто станула по стороні Сербії. Австрії має прийти в поміч Німеччина та Італія, а за Росією стане Франція і Англія.

Всі ті держави вже мобілізують свої війська.

Австро-угорська держава покликає сими діями до війська резервістів з львівського, перемиського і краківського корпусу, асентерованих в роках 1907 до 1911. Всього галицькі полки ідуть на границю російську. Кавалерія і артилерія вирушила рівнож в поле. Крім галицьких корпусів з мобілізовані і інші корпуси. Мадярські війська обступили Карпати, а багато війська стягнено на границі Сербії.

Можна уявити собі розулку родин, які висилають своїх мужів, батьків і синів на війну! Всім тим родинам цілому населенню грозить діловита руїна.

Довкола Львова, Перемишля і інших міст військово копає рови, ставить оборонні вали, будує шосі. Всього головніші мости з обставлені військом, яке стереже їх. Під мости, далі під залізні дороги закладають міни.

Каси переживають руйнування. Люди витягають свої ошадности, скуповують поживу на тяжкі часи, деякі з міст втікають в гори або за границю, а знова з сіл втікають до міст.

Не обійшлося і без розрухів. В кількох містах збудувалися резервісти — не хочуть іти на війну. Всього їх арештовано. Кажуть, що деяких розстріляно, але не можна нічого довідатись.

Всі сподіємось загальної мобілізації десь в цих днях. Росія змобілізувала всі свої корпуси на пограниччю. Військо російське стоїть готове до війни.

Також Німеччина, Італія, Франція і Англія мобілізують деякі свої корпуси і висилають їх на границі.

Один відділ пруського війська прибув до Опави (Торонау), звідки має іти на Росію. Опава се місто австрійське — і дивно, що вже тепер, ще перед вибухом війни, Австрія так یرко послугує ся приятельством Німеччині.

Румунія також мобілізує свої війська. До неї підлецають ся і Австрія і Росія.

До відома відділам і членству Ф.У.С.Д.

Згідно з заявою в 45 ч. „Р.Н.“ — Центрального Загальної Комітету, до якого Ф.У.С.Д. приступив до

Австрія вже тепер обіцяє і Бессарабію, а Росія знов обіцяє Буковину і Семігород.

Наші москвофіли підносять голову. Вихваляють Росію чимраз голосніше. З між ними дуже багато шпівнів.

Газетам нічого не вільно писати: ані про мобілізацію, ані про рух військ, взагалі про війну, що робить ся з нагоди грозячої війни. Навіть про мобілізацію Німеччини і Росії не вільно було писати ще перед кількома днями. За подання яких небудь вісток, газети конфіскують ся.

Великі маси людей живуть у ще більшим страху, бо не знають, що діять ся довкола них. Читають газети, але там нічого нема скапро правдиве положення.

Сей лист, який вам посилав, не міг би побачити світла в Галичині в теперішнім часі.

Хмари зависли над Європою і то тяжкі чорні хмари. Та може якось розвіядуть ся, може не буде війни. Поживемо — побачимо.

Робітник.

Львів, 26. XI. 1912.

Не лише в Росії.

В минулому ч. „Р.Н.“ в статті „Письмо зі Львова“ один з тамошніх товаришів писав нам осьові слова:

„І просто дивно, чому той дурний прокуратор конфіскував сей уступ? Хіба мусить бути москвофілом!

Товариші хотять з революційним запалом і неприємними для буржуазії словами, в питанню російської війни, згадують тільки про революцію в Росії. А хіба її в Австрії не потрібно? Хіба звалити тільки трон Романових, а Габсбургів має стояти до кінця світа?

Коли в Австрії прокураторія не позволяє свобідно заговорити до народа, то ми тут нікого не боїмось і кличемо народи Росії і Австро-Угорщини:

Колиб почалась війна між сими державами, то в Петербурзі і Відні, у Львові і в Києві, у Варшаві і Кракові, в Празі і Москві, підходять червоний прапор бунту і валить так Романових, як і Габсбургів, і всіх тих, хто заступив вам світ сонця та жито ваше відбирає! Валить всіх тих, через кого в краю дорожнеча, завдяка когочо терпите голод, а наемне рабство і проституція.

Російсько-Австрійська війна має бути гаслом не лише російської, але всеєвропейської революції пролетаріату!

варинні: Іван Гнида організатор, Андрій Дмитришин секретар, Павло Федів касир, місце осідку Е.К. в Монреалі. До Екзекутивного Ряду ввійшли слідуєчі товариші: Тимко Войчук і Федор Соколик з Монреалю, Петро Різюк, Никола Пантелюк і Антін Гаврилук з Келгари.

Отже по сїм проголошено Е.К. в „Р.Н.“ бувший секретар Ф.У.С.Д. т. Мир. Стечишин зволить переслати на руки секретаря А. Дмитришина всі книжки, рахунки, документи та маюток Федерації Ф.У.С.Д., а по відібранні сах-же, Ц.З. приступить до нової праці в нашій Федерації.

Відділ Ф.У.С.Д. в Монреалі вибрав тт. П. Ковалюшина, Ів. Пиндуса і Ник. Пиндуса для контролювання рахунків старого Екз. Комітету, що опісля оголосить ся в „Р.Н.“

А. Дмитришин, секретар Ф.У.С.Д.

Від Екз. Ком. Ф.У.С.Д. до відома відділам.

Дня 12 грудня Екз. Ком. відбув своє засіданє, на котрім розіреалівав між собою працю в Федерації. Щоб улегшити роботу секретареві Федерації, всі відділи і члени Ф.У.С.Д. будуть звертатись до секретаря тільки по стемплі, членські книжочки, чартери і т.п. на адресу: Анд. Дмитришин, Box 1051 Montreal, Que. У всіх-же других головних сирьвах, як закладати відділи, устроювати віча — на адресу організатора: John Hnyda Box 1051, Montreal, Que.

А. Дмитришин, секретар Ф.У.С.Д.

Також зразок песьої вірности.

Йду я на днях улицею в напрямі австрійського консуляту в Монреалі і бачу громаду людей, що пунонить ногами, та показує шось пальцями в вікна. Підходжу ближше і пізнаю, що се наші галицькі та буковинські робітники. Думаю, треба запитати людей, чого вони ждуть та дозволять зусами.

Аж тут підходить один із них і питає мене:

„А ви містер такж восконні? Чи не знаєте сми де ту на австрешинах є така канцлярія, що там котрий си адалий іде до воеька замелдує, та наш кондзиль біз платно перевозит аж на тот бік до границі, на поміч нашему. Бо аді сночи приходжу з роботи тай застаю лист від жінки. А в листі й карта воеькова „поволає“, абим си ставив цілу ніч си в голові перевертаю як би то си дістати туди, бом мало заробив і нема з чим, а тут як на ставю си, то буду штрофований. Та ту ше й бас з роботи ни хоче пустити, шом си наговорив та напозаував на мігі і на мож си віговорити. Він все лиш каже „васцумери“ тай „даєб“. Взає тай аж мусів показувати аму беру фунг.“

М. Малафій.

Дописі.

Монреал, Кве. В неділю 8 грудня о год. 2½ по полудни відбуло ся велике віче українських робітників, скликане відділом Ф.У.С.Д. ім. Мир. Сичинського. Слухачів було так велике число, що всі не могли поміститись в середній галі.

Тов. І. Гнида виголосив промову на тему: Війна Австрії з Росією. В дискусії забрали голос тт. Дмитришин і Рубаха.

Слухачі висказували час від часу своє обуренє проти війни. По відспіваню робітничих пісень, всі спокійно розійшлись домів.

Робітник.

Нью-Йорк, Н. Й. Я чуюсь в обовязку, по сторона 4-та.

Ми вас просим містити, абисте нас повелі си замелдувати, бо ми аді і роботу поинадули і шукаєм вже кілька годин. Нас справдзі, що в сїм мурі виправдую, а ми радим си шо нам граба чоловика аби знав си віговорити — ми вам за дурно ни схоним“.

Сей аще не скінчив говорити, а тут пристунає вже ціла громадка і пресьть мене о поміч. Другий з них каже:

„Я ше не дістав поволанє але я ше належний і чую си ше годин та хочу такжє йти аби бог поміч, бо то вважжє я присігав, а присігав крутит до девятого покоління, то було би гріхом, аби я ні-нішов помагати нашему. Аді за нашим навить Прус, понадайте собі Прус хочи обстати відей тому, шо вони вже старі наші тато, манарха.“

А то ви всі з такими справами? — питаєсь їх.

„А ек“ — відповіли радом.

От ліпше людоньки йдть собі спокійно до дому. За те, шо ви не підете на заріа, то вами волос з голови не впаде. Се знова гріхом було, колиби самі себе видавали на заріа. Ви ліпше дайте мереї свої адреси, а я прийду за вами в неділю і підемо разом на віче, де буде богато робітників і там послухаєте, шо всі робітники скажуть — йти, — чи не йти — до того вашого „тата“.

Ліпше буде як ми всі робітники зажадаєм від того „тата“ мира, згоди, а не різні не кровопролитя. За се я в вас нічого не візьму, що запроваджу вас на те місце, де будуть всі робітники.

Та ууйкам се не подобало ся, лише загомоніли шось між собою як чмілі, і потягнулись ключем таки мелдуватись до краєвої ядкі.

А чи богато вас аще таких забитях як є вище згядані? Чи є між вами аще такі вірні пееики своему „манарсі“, „татові“, котрий випхає вам багнїт в груди? Чи так робить „лато“? Ах темнота! Сама собі затягає петлю на шю!

М. Малафій.

Дописі.

Монреал, Кве. В неділю 8 грудня о год. 2½ по полудни відбуло ся велике віче українських робітників, скликане відділом Ф.У.С.Д. ім. Мир. Сичинського. Слухачів було так велике число, що всі не могли поміститись в середній галі.

Тов. І. Гнида виголосив промову на тему: Війна Австрії з Росією. В дискусії забрали голос тт. Дмитришин і Рубаха.

Слухачі висказували час від часу своє обуренє проти війни. По відспіваню робітничих пісень, всі спокійно розійшлись домів.

Робітник.

Нью-Йорк, Н. Й. Я чуюсь в обовязку, по сторона 4-та.

Рух в відділах.

На посліднім засіданю нашого відділу в Винніпегу, між иньшими справами ухвалено видати коштом відділу летючки і розіслати по всіх увр відділах Канади, щоб товариші занялись роздаванєм її між робітників. Зміст летючки має бути агітаційний. Рівнож фінансовий секретар видав на закупно паперу \$3,00.

Дальше рішено поставити в обовязок Центр. Мійському Комітету, щоб сей заняв ся скликанєм мітінгу протесту проти насильства Бордена, яке він хоче поновити на Канаді, через будову для Англії воєнних кораблів коштом 35 мільонів доларів.

Секретар відділу.

ЕЛМВУД-ВИННІПЕГ.

Шість місяців тому, як засновано у нас відділ Ф.У.С.Д., котрий помимо нападів ріжних ворогів наших розвиває ся досить добре. Маємо в нашім відділі поверх 30 членів, між котрими є 6 товаришок. Всі товариші дуже вдоволені, шо можуть шо неділі зійтись разом, нарадитись та прочитати часопісі. До відділу нашого йде „Робочий Народ“, „Вперед“, „Борба“, „Громадський Голос“ і „Укр. Голос“. Маємо також невеличку бібліотеку в себе. По минїшний день було у нас \$49,80 приходу а \$45,70 розходу; отже в касі маємо \$4,10. Крім сего вибрали наші товариші \$4,50 для петернівних в Сан Дієго і післали \$9,00 на „Рідну Школу“ до Галичини.

В неділю 22 грудня відбуде ся у нас мітінг, на котрий запрошуєм і товаришів з Винніпегу.

Тож кличу до Вас Товариші з Елмвуд: Всіми силами старайтесь здобувати для нашого відділу більше числа товаришів, щоб дійсно показати, шо ми стоїмо на твердій почві і не в силі розбити нас ніякі хруні та панські підхвостні.

До праці Товариші! Вперед!

В. Байляк, секретар.

Наш відділ Ф.У.С.Д. ім. М. Сичинського скликує на день 22 грудня о 2 год. по полудни

Демонстраційне віче проти війни Австрії з Сербією і Росією, котре відбуде ся в галі на 82 Ібервил.

Сегож дня по вічу відбудуть ся річні загальні збори Відділу Ф.У.С.Д. ім. М. Сичинського в Монреалі. Просить ся о участь.

Никола Савчук, котрий тепер забирась до організації між саскечеванськими фермерами. Під сєю хвилю перебував в London 36 58 В. Т.

КРАЭВИЙ ЛІКАР
Dr. G. KALICHMAN
спеціаліст венеричних хоріб, як сифіліс і т. ін. внутрішніх, хірургічних і жіночих. Операції виконує при точній електриці. Мезіає і ординує:
453 Selkirk Ave.
Телефон: Ст. Джонс 1772.

MAPLE LEAF CAFE
864 MAIN ST.
PHONE: 159 ST. JOHNS.
The best restaurant in North Winnipeg, open day and nights.
Good, healthy meals at 25 cents. Special orders.
\$5.00 meal ticket for \$4.00.
Ice cream parlor, soft drinks.

Dr. A. SILVERMAN
Русько-польський лікар. Спеціаліст венеричних, насекірних і внутрішних недуг. Лічить також всякі недуги жіночі.
Ординує в офісі на:
395 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1716.

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
620½ Main St.
Winnipeg.
Двері з Loggan Ave.
Витягає зуби без болю. — Говорить по польськи і німецьки.

Перворядні зегармістри на північній часті Винніпегу.
Направляємо зигарки і граммофони і гварантуємо за нашу роботу. Також приймаємо замовлення з провінцій, роботу виконуємо дуже точно і пересилаємо сейчас поштою.
A. BREGER & YAMROM
810 Main St. Winnipeg, Man.

Добрі убраня
дїстанете в шторі Л. Голдстейна. Памятайте місце! 842 Main St. cor. Dufferin Ave.

Хто має вже
Робітничий і Гумористичний Календар на 1913 рік, нехай замовить собі еще календар „Запорожець“, дуже багатий і цікавий змістом. Коштує тільки 40 центи. В Америці 35 центів. Адресуйте:

Видавництво календаря „Запорожець“, Коломия
ул. Франц Йосифа Austria Galicia.

АДРЕСНИЙ СТОЛЬ МОНТРЕАЛ

Тимофея Никифорова Атаманюка, з села Скали, коло Жванці, подільської губернії, в Росії. Жена його відсылала для него песьма через російського консуля. Минувшого року писав з Онтеріо. Хтоб знав де він живе, хай зголосить ся до: Addressny Stol, Montreal, Que

дати до відома читачам „Р. П.“ як то поступив в нас один із товаришів О. З., котрий всі і завжди горлав, що він „моцний соціаліст“, бо потрафить добре виступати проти поліції. Він мабуть ніколи не здавав собі з того справи, що боротись виключно з понами се не значить ще називати себе соціалістом. Та тут не буду представляти та пояснювати хто з соціалістом і що таке соціалізм.

Згадавши вище О. З. котрий недавно ще кидав громи на полі, нагло пішов до пона, поливав йому лани, заплатав кілька долярків і взяв слоб. Дивне воно це й тому, що і його товаришка жита була людиною поступовою, котра не вірять в ніякі попівські церемонії. І чи можна відноситись до такого чоловіка з якимсь довір'єм, коли він що іншого говорить, а що іншого робить? Се свідчить тільки о його гандитности.

Член I від. У. П. О. Г.

Келгари, Альта.

Дня 5 с. м. відбулось в Келгари віче в цілі зібрани дитків на Рідну Школу.

По відкритті віча і короткій промові В. Андрушки, забрав голос д. С. Демидчук. Він представив нам як то над нашим народом збиткуєсь польська шляхта та як той нарід прибитий ярмом капіталізму, згадуючи при тім борбу борців як Січниський, Коцко, Каганець, і т. п.

Віче закінчив бесідою Н. Пантелюк і розпочали збирати жертви на Рідну Школу.

По 5 долярів зложили: В. Українець, Н. Пантелюк, М. Мальований, К. Лучнов; по 3 доляри: В. Андрушко, Й. Микитович, Н. Стечишин; по 2 доляри: М. Лукашевич, К. Ситник, В. Гнатюк, Н. Заблудкий, О. Т. Кривокульський, П. Ткачук; по 1 долярів: О. Шидловський, П. Шморгуєв, М. Гояв, В. Гайдисюк, Н. Есплюк, Ф. Хидар, С. Феюк, С. Балап, Г. Бахман, О. Валдисюк, П. Воробець, А. Гаврилук, В. Дмитерко, П. Адрейчук, І. Демко, П. Дудик, І. Зауля, З. Зелень, І. Ляцук, С. Карнович, М. Камінський, В. Кируньчик, В. Кузь, Г. Українець, Д. Сагук, І. Сніжинський, М. Скрипчик, Г. Сашин, В. Самсон, В. Савчук, А. Пугалік, Я. Прокіпчук, В. Пантелюк, І. Пачковський, Н. Остафійчук, І. Остафійчук, В. Олексюк, М. Музика П. Місюра; по 50 центів: М. Лелюк, І. Плорозів, М. Симонок, Д. С. Фербей; по 25 центів: І. Савченко, А. Штагра, Ф. Фолчук, В. Тодорук, І. Стасюк, Н. Перепеляця;

по 1 дол. 5 ц.: А. Місюра; по 1 дол. 50 ц.: І. Порхіла; Х. 9 дол. 70 центів.

Разом \$101,75. Розходів \$10,10. Вислано до араву \$91,65.

В. Українець, секр.

Чого хочемо?

Хочемо справедливости, а занесена безправства.

Хочемо свободи в праці, нищею наамну неволю.

Хочемо достатку для всіх і стараємось усунути нужду.

Хочемо осьвідомленя і просьвити, а боремось з задофаном і темнотою.

Хочемо аби царствував мир між людьми і боремось з приклонниками війни.

Хочемо, аби кожний працював і щоби дістав за свою працю те, що він дійсно заробив; боремось з дармодами і визавкувачами, котрі живють з праці рук других.

Хочемо рівних прав для всіх.

Хто терпить кривди, котрі є вислідом нинішньої системи, хай лучить ся з нами і стає до борби. Викинемо проч всяку неволю праці, думки і слова, будемо працювати для добра цілого людства, а проти несправедливости, визиску і злочинів. Наша борба, то свята борба о найвисше добро людства, то борба о свободу.

Новинки.

Найменший університет в світі основано недавно в Рейкьявік, головний місті Ісландії. Виклади відбувають ся там в ісландській мові, mimo сего, що університет сей удержує данське правительство. Сей університет має чотири факультети, а на всіх факультетах 40 студентів, яким викладає 20 професорів і доцентів.

Австралія запровадила вже від кількох літ пенсію для старців і тих, що не здібні до праці. Початок сему дала Нова Зеландія, а в 1908 р. австралійський парламент ухвалив пенсію для всіх станів.

Пенсію має право побирати кожний мущина, що скінчив 65 рік життя, і жєнщина, що скінчила 60 рік життя. До пенсії такої є у правнені тільки бідні. Хто має з чого жити, не дістає нічого.

14 грудня повішено в Сейлем чотирох злочинців. Двох з них признало ся до вини пера смертю; третій говорив, що обсолютно невинний, а четвертий, що поповнив морд в обороні свого життя. Губернатор як пан життя і смерти, засудив всіх на смерть.

Європейські держави і Лисія протестують проти дикізії Злучених Держав, що до свобідного переходу американських кораблів панамським каналом. Вє держави бажають, аби оплата була однакова для всіх кораблів без різниці до кого вони належать.

В Австрії не пускають за границю всіх молодих мушци до 30 року життя. Зі згляду на неспокойний час правительство наказало не пускати якийсь час за границю молодих мушци. Такий стан має тревати до часу, коли на Балкані настане спокій.

РОСІЙСЬКИЙ ПРОГР. КЛУБ.

встрєкоє в суботу 28 грудня

„МІННОКС ГОЛ“

Великий концерт і бал.

Подрібности в афішах.

Ціни в Винніпегу.

Пшениця ч. 1.	78 1/2 ц.
Пшениця ч. 2.	75 1/2 ц.
Пшениця ч. 3.	72 1/2 ц.
Овес ч. 2.	31 1/2 ц.
Овес ч. 3.	28 1/2 ц.
Ячмінь ч. 3.	46 ц.
Ячмінь ч. 4.	42 ц.
Сіно за тон	\$12
Вараболі 50 ц. бушель.	
Яйця	27 ц.
Масло найкраще	33 ц.
Масло звичайне	23 ц.

Замовляйте ПОКИ ЧАС!

Робітничий Календар на 1913 рік — 25 дт. Гумористичний Календар на 1913р. — 25 цт. Добрі Новини на Новий Рік 1913, 5 цт. Пишіть:

John Hnyda

Box 1051 Montreal, Que.

ПОШУКУЮ

свого сына Леся Вакалюка, з села Глинич, сянтинського пов. Має перебувати в Винніпегу. Хтоби знав його адрес або він сам, хай зголосить ся до:

Onufriy Wakaluk 6 Ave East 601 P. O. Calgary, Alta.

ПОШУКУЮ

Івана Савчука з Волчиньць, Буковина, котрий 6 літ тому, як прибув до Канади. Перед роком перебував в Принс Руперт, Б.К. Хтоби знав де він живе, хай ласкаво донесе мені на адресу:

Dmytro Sydorak Box 2 Transcona, Man.

ПОШУКУЮ

свого брата Івана Коричука з Кіцманя, Буковина. Хтоби знав де він проживає, хай ласкаво донесе на мій адресу:

Alexander Koryczuk P. O. Gonor, Man.

По всі святаччі потреби заходіть до Л. Голдштейна на 842 Main Cor. Dufferin Ave.

Старокраєва канцелярія.

Fenson & Schiller полагаджує сі справи: вирабляє повномочія, контракти купна і продажі, стягає довги в старім краю, продає грунтя, вносять поданя о звільненя від асентерунку і від військових виправ.

Вирабляє горожанські панери. Продає шіфкарти на найліпші кораблі і найліпші лінії до всіх частей світа.

Продаємо, купуємо і міняємо також доми, лоти і фарми.

Вирабляємо позички. Полагаджуємо також всі справи судові тутейші через нашого адвоката.

Наших клієнтів обслуговуємо чесно і по уміркованій ціні

Зайдіть і переконаєтесь.

FENSON & SCHILLER

854 Main St.

Winnipeg, Man.

Phone St. John 162

Календарі на 1913 р.

Купуйте і замовляйте завчасу, бо календарі що рік не стають.

Руска Книгарня продає всі Календарі таньше як інші Книгарні.

Приятель Жовніра з 90 образками 160 сторін з гарними історіями. Ціна	30ц.
Хлібороб, Календар для фермерів	30ц.
Пресвята родина	30ц.
Загальний Календар	75ц.

ВИБІР ГАРНИХ КНИЖОК

Розбійник Кармелюк 766 сторін	2,25
Сьвітломовки С. Рудавський	30
Сюжетний Цвіт - гарна історія за дівчиною	45
Як утік Січниський з Діброва	16
Новий Збірник Народних Пісень	25
Пів коши казок	20
Український Співаник -- в 6 частях. Патріотичні, Страви, Історичні, Станові, Лїрбовні, Колядки 141 сторін	40
Свята Інквізиція І. Сасиних	40
Варяга Убри, або злочин у князівській Канцелярії	40
Життя перісного чоловіка і сучасних дикунів в образках	25
Життя	10
Твори Олекси Стороженка	80

Новий Ілюстрований музичний каталог 64 сторін і додаток до загального каталога книжок, вислаєм на жадане безплатно.

НАШІ КАТАЛОГИ КНИЖОК І ІНСТРУМЕНТІВ ДАРОМ.

Уважайте, що у Винніпегу є лише одна Книгарня, що має книжки на складі і що Вам випле книжки скоро — а то є стара адреса:

RU SKA KNYHARNIA

850 Main St.

Winnipeg, Man.

Потрібно мушци і жєнщин

до науки голлярського ремєсла. Комплетний курс в вісьмох книжках. Користайте в спеціальної озації, бо ми платимо процент під час науки. Зняряді даром. Інструктори - експєрти, 17 літ в 45 школах.

MOLER BARBER COLLEGE 220 Pacific Ave. Winnipeg.

ЗАСНОВАНО 1882.

Перший російський банк

Гуга Ледерер

55 Ave. B. Cor. 4th St. New York.

за найнижшою оплатою, найкраще посилає гроші до старого краю. Також приймає гроші на процент. Гуга Ледерер продає шіфкарти до і з Європи на найкращій ескперсоні кораблі по найнижшій цінах. Гроші міняє за дуже малою оплатою.

Банк Гуга Ледерера є найстарший, найбільший і найсильнійший російський банк. Він є під наглядом контролєрів Департаменту сталу Нью-Йорк.

First Russian Banking Office Hugo Lederer

55 Ave. B. Cor. 4th St. New York, N. Y.

Адвокатска канцелярія Петра Вуса.

841 Main St.

Winnipeg, Man.

Поадо до загальної відомости що я отворив свій офіс і залагоджує всі справи, так старокраєві, як і американські дуже точно і совістно.

Коли маєте яку потребу, удавайтесь до АДВОКАТСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІІ, котра:

ВИРОБЛЯЄ, контракти, повномочія, довжні скрипти,

ПРОДАЄ грунтя в старім краю і стягає довги, ПЕРЕВОДИТЬ процеси через найліпших адвокатів,

ПРОДАЄ Шіфкарти на найліпші корабельні лінії по найнижшій ціні,

ПОЛАГОДЖУЄ всякі військові справи.

ВИСПЛАЄ найкраще гроші до всіх частей світа,

ПРОДАЄ і купує реальности в місті і на провінції,

АСЕКУРУЄ від вогню і на жите.

ВСЯКІ інформації даємо даром. Листові інформації даємо за долученем 2 цент. марки.

NATIONAL REALTY CO.

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛЯРІЯ ПЕТРА ВУСА.

8 41 MAIN ST.

WINNIPEG.

Найліпша нагода, яка Коли не буде була, предкадає ся тепер Русинам в Америці!

14-каратовий золотий годинник, красячі ргті окладки (закресаний або мужський), в двока окладки, високої вартости, американський осередок, вишюканий добрим камінем, гарашованим: 44 1/2 літ, вартости 14 долярів.

14-каратовий золотий ханушчок, гарашований: 3 літа.

14-каратовий золотий перстень (в Витше інжен) гарашований: 3 літа.

Ціна тієї 3 предмети виносить 18 дол. 25ц. в налісню ці окладку на кошті годиннику „ПАМ'ЯТКА З АМЕРИКИ“ подібна як на ілюстрації.

Примайте нам 4 доляри 74 ц. за всі три предмети. Нагодіть не ті предмети не бунь такі, як тут описано, то зворотить їх нам, а ми вернемо Вам гроші. Сю танку літ, яку лише тепер, даємо тільки на вперній Ваш ордер, щоб Ви літше повашовали ся з нами.

Примайте нам 24 цт. наперед (почтовими перерами по 2 цт.), а решту 4 дол. 50 цт. вилітьте за експресови офіс, танкози всі рєчі припадуть Вам до вродоби і коли вернемо їх. Ви можете дуже легко продати їх за три рази більшу ціну як Ви сам платите. — За 6 годиків, 6 нагучувши в 6 персєнта 25 дол., 1 дол. наперед, а решту, 24 дол., С. О. Д. на експресови офіс по олісєнєю річєй.

УВАГА: Експресови компанії не возоді суть по Канаді, за те почта доходить до кожного місця, отже коли ви пишдете нам повну суму \$4 74 наперед, пишдемо вам лікуночок в оплатою перешлеж. Ви не потребуєте битись писати наперед нам повну суму бо ми відпоидіємо за все і можемо кождому коштумерови вернути гроші, коли він не буде задоволеній.

Dealers Wholesale Co. Dept. 185 East 27th Street, New York, U.S.A.